

Χαλκίδα, 15 Δεκεμβρίου 2014

Δελτίο Τύπου

Θέμα: Δημοτική αγορά Χαλκίδας

Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Ν. Ευβοίας, μετά την από 11.12.2014 ανοικτή συνεδρίασή του με θέμα τη Δημοτική Αγορά Χαλκίδας, προσεγγίζοντας το ζήτημα με σεβασμό στο γεγονός ότι το συγκρότημα στο σύνολό του αποτελεί ουσιώδες τεκμήριο της αρχιτεκτονικής και πολεοδομικής φυσιογνωμίας της Χαλκίδας, λαμβάνοντας υπόψη αφενός τους προηγούμενους χαρακτηρισμούς των ΚΣΝΜ και ΚΑΣ των 2006 και 2014 και αφετέρου τις απόψεις πολλών μελών του αλλά και τις θέσεις πολλών φορέων, διατυπώνει τις θέσεις του ως κάτωθι:

Η Δημοτική Αγορά Χαλκίδας (Δ.Α.Χ.) είναι από τα τελευταία ιστορικά κτίρια – σημεία της πόλης, σε μία πόλη που έχει χάσει σχεδόν όλο τον ιστορικό κτιριακό της πλούτο. Πρόκειται για ένα απλό και διακριτικό κτιριακό συγκρότημα που όμως με τον καιρό εξελίχθηκε και απέκτησε σημαντική πολιτιστική και ιστορική σημασία.

Το αρχικό τμήμα της Αγοράς, σχήματος (κλειστού) Π, κτισμένο το 1887, αποτελεί ένα πολύ απλό δείγμα νεοκλασικής Αρχιτεκτονικής με φέρουσες τοιχοποιίες από αργολιθοδομή και έχει επικάλυψη από δίρριχτες ξύλινες στέγες με κεραμίδια βυζαντινού τύπου. Διευκρινίζεται ότι για τις φέρουσες τοιχοποιίες χρησιμοποιήθηκαν δομικά υλικά από τα τείχη της πόλης που κατεδαφίστηκαν εκείνη την εποχή.

Ο φέρων οργανισμός (φ.ο.) της λιθοδομής, παρουσιάζει ζημιές μικρής και μεγάλης έκτασης, ήτοι: αποσαθρώσεις του συνδετικού υλικού & αποκόλληση γωνιακών τμημάτων κ.α. Επίσης, λόγω των φθορών της επικεράμωσης, με συνέπεια την ανεξέλεγκτη εισροή υδάτων, ο φ.ο. των ξύλινων στεγών έχει υποστεί εκτεταμένες ζημιές.

Σχετικά με την αποκατάσταση των ζημιών των κτιρίων αναφέρεται ότι τα βλαμμένα τμήματα των λιθοδομών επισκευάζονται εύκολα, αφού οι ζημιές που έχουν υποστεί οι φέρουσες τοιχοποιίες είναι πλήρως αναστρέψιμες. Εφόσον κριθεί αναγκαίο, με κατάλληλες μεθόδους δύναται, εκτός της αναστήλωσης αυτών, να ενισχυθούν (τσιμεντενέσεις, συρραφή των γωνιόλιθων κ.α.). Αναφορικά με τις ξύλινες στέγες επιβάλλεται η ανακατασκευή τους με πιθανή, εάν είναι εφικτό, την επανάχρηση τμήματος των υλικών τους (ξύλεια ζευκτών και επικεράμωση).

Σε δεύτερη χρονική περίοδο, κατόπιν αρχιτεκτονικού διαγωνισμού που διενεργήθηκε στην Ελλάδα του μεσοπολέμου, διακρίθηκε και επιλέχθηκε η πρόταση των Σ. Κυδωνιάτη και Γ. Βαγιανού. Το 1932 ολοκληρώθηκε η νέα πτέρυγα κτιρίων έχοντας σχήμα «Π», ακολουθώντας αρχιτεκτονική μοντέρνου ρυθμού (bauhaus). Παρόλα τα χρόνια που πέρασαν από την πρώτη ανοικοδόμηση και παρά τις υφιστάμενες φθορές και παραμορφώσεις, από αρχιτεκτονικής πλευράς το συγκρότημα διατηρεί ευκρινώς τις μορφολογικές και τυπολογικές ιδιαιτερότητες των δύο φάσεων κατασκευής του.

Μετά από σχεδόν 80 χρόνια ζωής και δεδομένης της απουσίας συντήρησης, οι ζημιές που εντοπίζονται στο φέροντα οργανισμό των κτιρίων χαρακτηρίζονται ως αναμενόμενες. Στα στοιχεία

οπλισμένου σκυροδέματος, σποραδικά εντοπίζονται έντονες οξειδώσεις των οπλισμών με συνέπεια την αποκόλληση της επικάλυψης. Παρουσιάζονται σοβαρές βλάβες σε κάποια δομικά στοιχεία, με έμφαση στους προβόλους (εξώστες), που για την εποχή τους ήταν ιδιαίτερα τολμηροί και πρωτοποριακοί. Αυτό γεννά άμεσο και σοβαρό θέμα ασφάλειας, καθώς έχουν υποστυλωθεί πρόχειρα, χωρίς να τηρούνται οι κανόνες ασφάλειας και οι σωστές τεχνικές υποστύλωσης.

Τα στοιχεία από οπλισμένο σκυρόδεμα, που παρουσιάζουν εκτεταμένη παθολογία και συγκεκριμένα η πλάκα οροφής του συγκροτήματος, της β' ιστορικής φάσης, μπορούν να αντικατασταθούν πλήρως, δεδομένου ότι αποτελούν μικρό μόνο τμήμα εκ του συνόλου των κτιρίων και ως εκ τούτου δε διαταράσσεται η αυθεντικότητα του από μία τέτοια επέμβαση (συμβατότητα επεμβάσεων με διεθνείς αρχές αποκατάστασης μνημείων και συνόλων). Σε αυτή την περίπτωση σαφώς μειώνεται το κόστος της επέμβασης. Πλην των φερόντων στοιχείων που έχουν αστοχήσει (προβόλους), οι λοιπές παρεμβάσεις θα καθοριστούν έπειτα από τον έλεγχο στατικής επάρκειας και την εκπόνηση μελέτης επέμβασης, η οποία θα βασίζεται σε εργαστηριακά δεδομένα ως προς την αποτίμηση της αντοχής των υφιστάμενων υλικών (σκυρόδεμα, σίδηρος).

Με την πάροδο ετών πλήρους εγκατάλειψης και παντελούς έλλειψης συντήρησης, τα κτίρια φθάρηκαν σημαντικά και αφέθηκαν στην τύχη τους, καταλήγοντας σε "ποντικών"! Έστω και σήμερα, είναι η στιγμή για να σταματήσει αυτή η κακή - παθητική στάση, θέτοντας τη βάση μίας ουσιαστικής λύσης. Στο πλαίσιο της λύσης αυτής και δεδομένου ότι ιστορικά ήταν άρρηκτα συνδεδεμένες, θα πρέπει να μελετηθεί η δυνατότητα συνένωσης της Δ.Α.Χ. με την πλατεία Εμπόρων (εβδομαδιαίας αγοράς Χαλκίδας), τόσο λειτουργικά όσο και αισθητικά. Το Δ.Σ. του Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών Ν. Ευβοίας, επισημαίνει πως, ωστόσο δοθεί οριστική λύση (μελετητικά και χρηματοδοτικά), είναι υποχρέωση του Δήμου Χαλκιδέων ως ιδιοκτήτης να αποκαταστήσει την υγιεινή στο χώρο, να υποστυλώσει με υπευθυνότητα τα ετοιμόρροπα τμήματα, να προβεί στην απαραίτητη σήμανση και περίφραξη και να μεριμνήσει για τη φύλαξη του χώρου.

Η πρόταση κατ' αρχήν της διατήρησης και του οριστικού χαρακτηρισμού της Δημοτικής Αγοράς Χαλκίδας ως ιστορικό μνημείο της πόλης μας αποτελεί την επίσημη θέση του συλλόγου μας. Είναι καιρός να μπει ένα τέλος στην αλόγιστη καταστροφή του ελάχιστου απομένοντος ιστορικού κτιριακού αποθέματος, έτσι ώστε να διασωθεί η μνημειακή κληρονομιά της πόλης και να μην καταλήξει η Χαλκίδα μία «ιστορική πόλη», χωρίς «ζωντανή ιστορία» στον ιστό της.

Η παραπάνω θέση αποτελεί ομόφωνο ψήφισμα του εκλεγμένου Δ.Σ. του Συλλόγου των Πολιτικών Μηχανικών της Εύβοιας και θα πρέπει να ληφθεί ως επίσημη τοποθέτησή του, τόσο από την τοπική αυτοδιοίκηση, όσο και από την κοινή συνεδρίαση του ΚΑΣ και του ΚΣΝΜ, όποτε αυτή διεξαχθεί.

Για το Δ.Σ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΒΑΡΕΛΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΡΥΣΑΓΗΣ